

8ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημών, με θέμα: «Η διοίκηση στο επίκεντρο: σε αναζήτηση σύγχρονου ρόλου»

Ζητήματα λειτουργίας της διοίκησης για την
υποστήριξη της ανάπτυξης

Γ. Λαϊνάς, Μ. Μητσόπουλος, Α. Οικονομίδου

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

Η αδειοδότηση στην καρδιά της επενδυτικής απόφασης

Επενδυτική διαδρομή

Ελλιπείς δομές υποδοχής επενδυτών

Αρνητική εικόνα της Ελλάδας

Αβέβαιο φορολογικό πλαίσιο

Αργή απονομή δικαιοσύνης

Ασαφές και κατακερματισμένο ρυθμιστικό πλαίσιο

Μικρή ψηφιακή ωριμότητα

I. Αναγνώριση επενδυτικού περιβάλλοντος

Αδυναμίες χωροταξικού σχεδιασμού

Καθυστερήσεις στην αδειοδότηση και αντιδράσεις τοπικής κοινωνίας

Δυσκολίες στην κάλυψη τεχνικών θέσεων εργασίας

Ανεπαρκής συνεργασία για την παραγωγή καινοτομίας

III. Αδειοδότηση & υλοποίηση επένδυσης

II. Εξασφάλιση προϋποθέσεων ανταγωνιστικής λειτουργίας

Μη ανταγωνιστικό κόστος ενέργειας

Αδυναμία πρόσβασης & υψηλό κόστος

Πολύπλοκες διαδικασίες αναδιάρθρωσης

Γραφειοκρατικές διαδικασίες προγραμμάτων ενισχύσεων

Ελλιπή φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις

Αβεβαιότητα ελέγχων & λοιπών φορολογικών θεμάτων

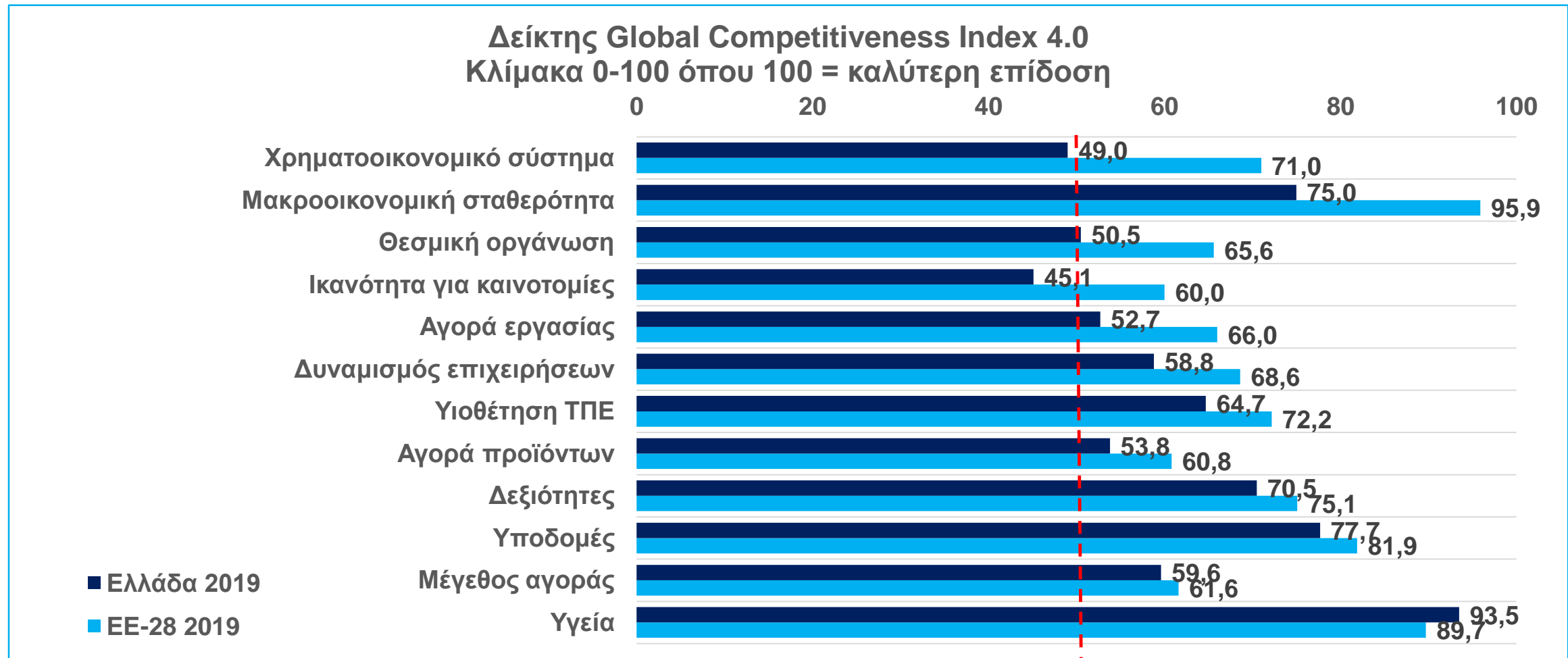

IV. Εξασφάλιση αναγκαίας χρηματοδότησης

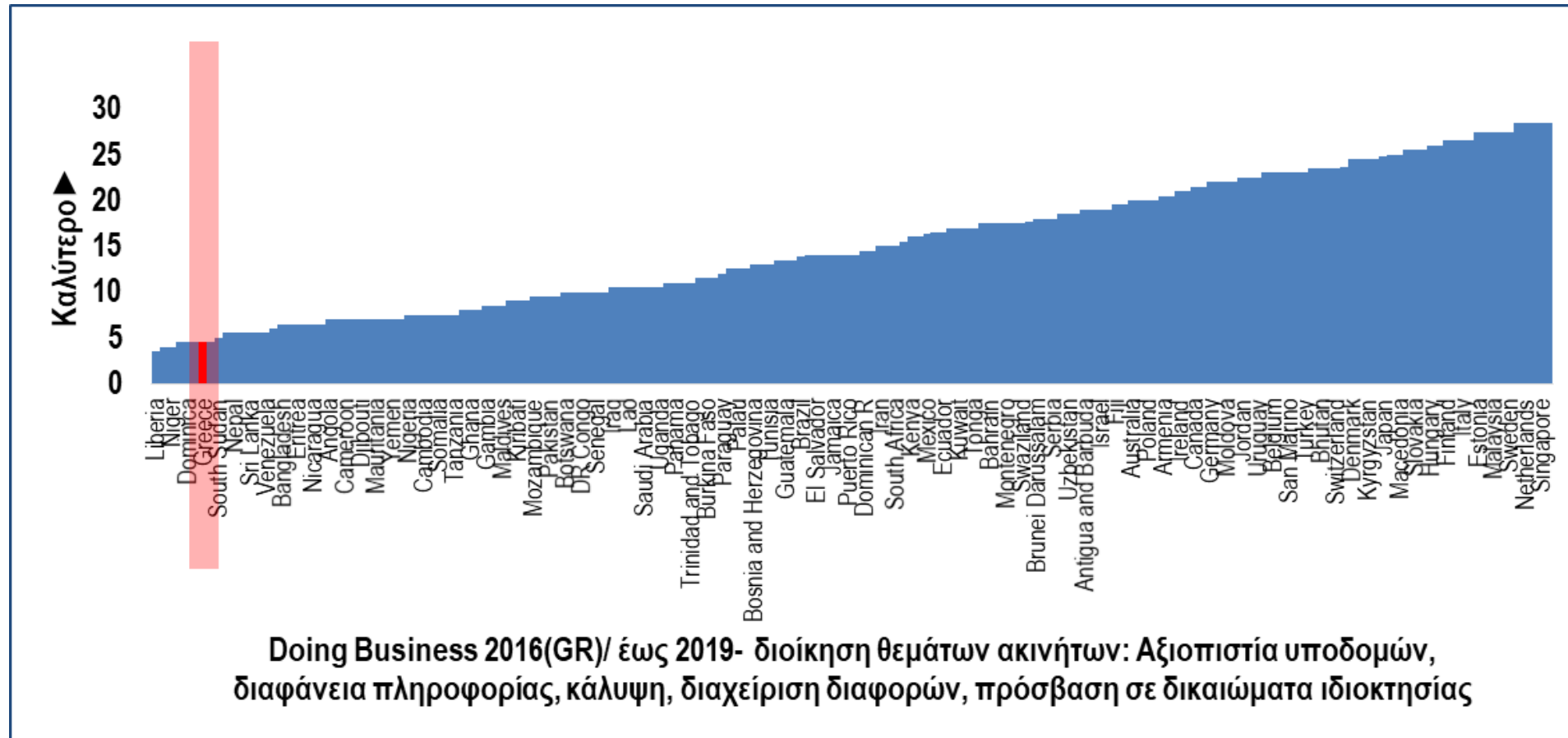
V. Εξασφάλιση αποδοτικότητας και συμμόρφωση σε κανόνες

Που βρισκόμαστε σήμερα; World Economic Forum, The Global Competitiveness Report

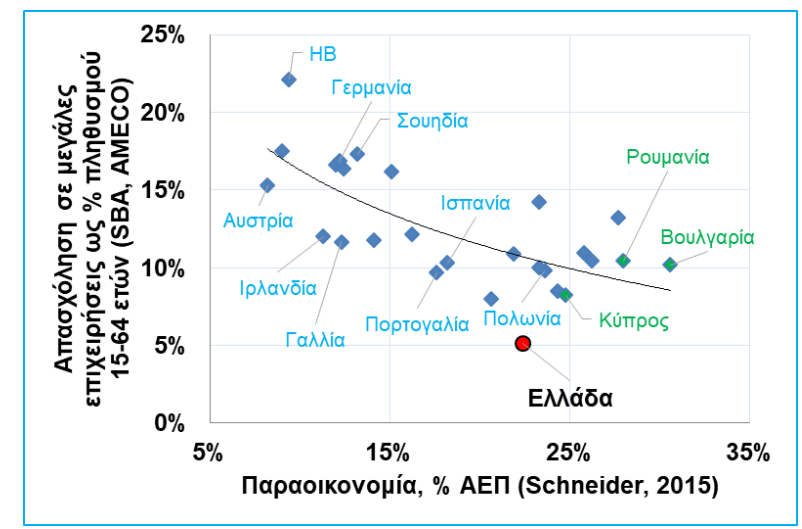
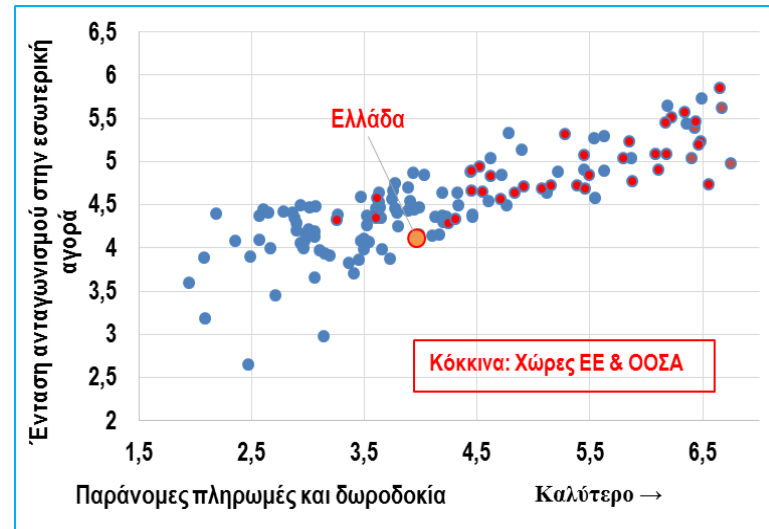
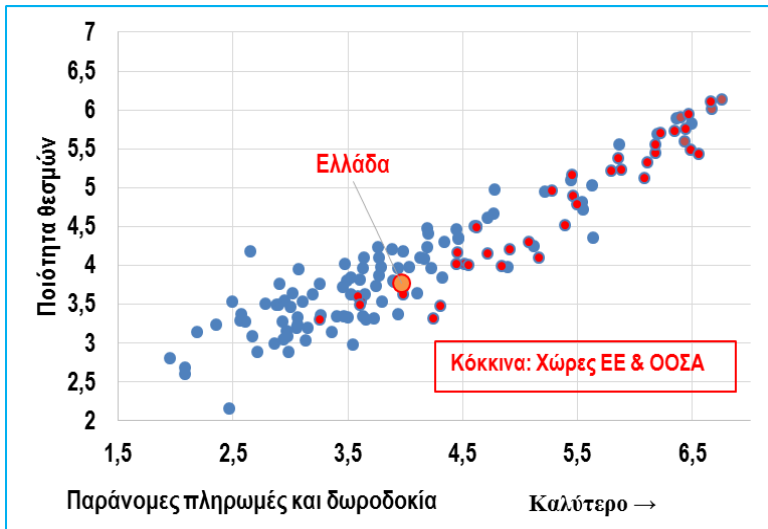
Μη ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον: 59η θέση σε 141 χώρες το 2019 .

Χωροταξία και θέματα ιδιοκτησίας γης

Μη ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον: 5η χειρότερη θέση σε 138 χώρες (στοιχεία WB 2016).

Μέτριας ποιότητας θεσμοί & «βαρειά» κρατική ρύθμιση = διαφθορά, περιορισμένος ανταγωνισμός, παραοικονομία, σχετική έλλειψη μεγάλων επιχειρήσεων

Διαφθορά, ποιότητα θεσμών και ανταγωνιστική λειτουργία αγορών. Τοποθέτηση πάνω και δεξιά = καλύτερες επιδόσεις για τη χώρα. Πηγή: World Economic Forum Global Competitiveness Index 2016-17. Στοιχεία WEF για διαφθορά από Transparency International. SBA, Schneider 2015.

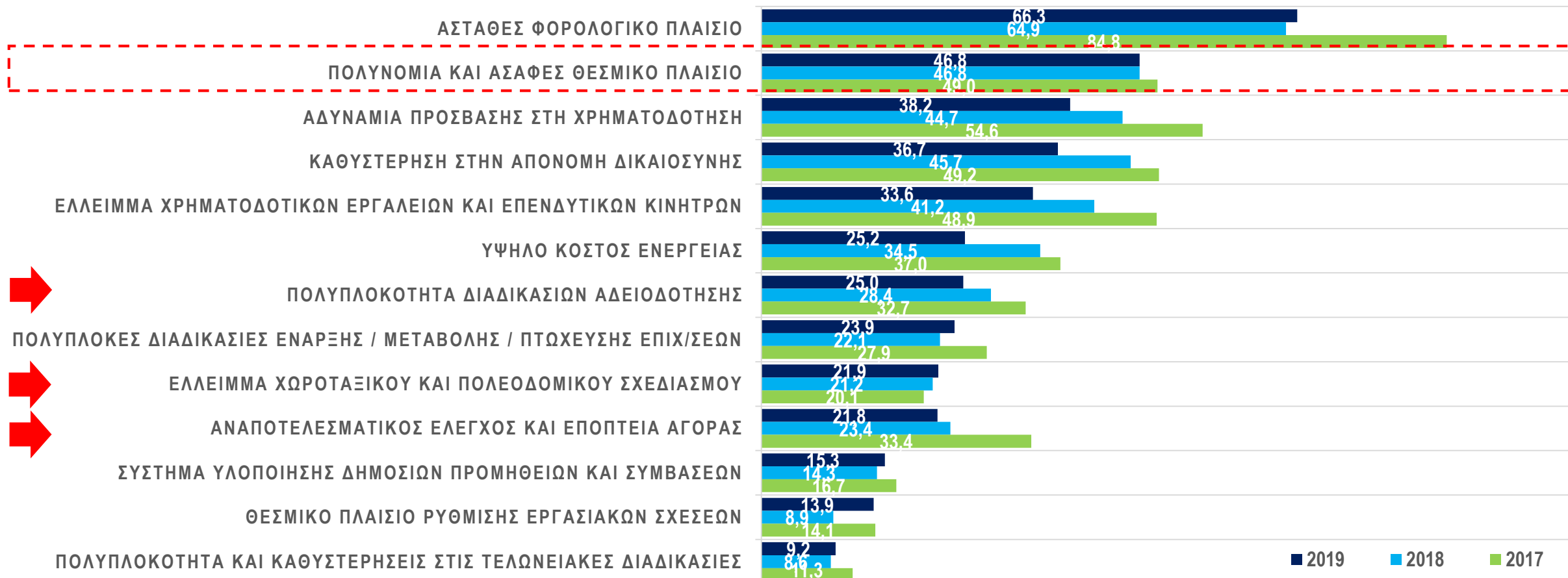
Μέγεθος επιχειρήσεων και παραοικονομία. Πηγή: SBA, Schneider 2015.

Που βρισκόμαστε σήμερα; Έρευνα ΣΕΒ Business Pulse

Αξιολόγηση εμποδίων που σχετίζονται με την Καθημερινή Λειτουργία των Επιχειρήσεων (εμφάνιση ποσοστού «Πολύ Μεγάλη Δυσκολία»)

Υψηλό επίπεδο ρύθμισης αλλά και μέτρια ποιότητα νόμων πλήττουν τις επιχειρήσεις.

Τα βήματα που έχουν γίνει

- ❖ **Νέο Πλαίσιο Στρατηγικών Επενδύσεων (Ν. 4608/2019)**
- ❖ **Νέο Σύστημα Χωρικού Σχεδιασμού (Ν. 4447/2016)**
- ❖ **Νέο Πλαίσιο για την Άσκηση της Οικονομικής Δραστηριότητας (Ν. 4442/2016)**
- ❖ **Νέο Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (Ν. 4014/2011)**
- ❖ **Απλοποίηση αδειοδότησης τεχν. επαγγελματικών & μεταποιητικών δραστηριοτήτων**
– **Επιχειρηματικά Πάρκα (Ν. 3982/2011)**
- ❖ **Νέο Πλαίσιο Εποπτείας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (Ν. 4512/2018)**

Ζητήματα Εφαρμογής Χωρικού Σχεδιασμού το παράδειγμα του ΕΧΠ Βιομηχανίας

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΧΠ Βιομηχανίας (2009)

ΣΗΜΕΡΑ

Υπήρξε για πρώτη φορά καθορισμός χωροταξικής πολιτικής για τη βιομηχανία σε εθνική κλίμακα → **Ομοιογενής προσέγγιση στο χωρικό σχεδιασμό**

Απουσία ολοκληρωμένης βιομηχανικής πολιτικής → αποσπασματικές παρεμβάσεις, οι οποίες δεν έχουν επιφέρει ικανοποιητικά αναπτυξιακά αποτελέσματα (Μεταποίηση στην Ελλάδα → σημαντική υστέρηση συγκριτικά με τις αντίστοιχες επιδόσεις της ΕΕ 28)

Εισαγωγή νέων κατευθύνσεων για το επιθυμητό πρότυπο χωρικής οργάνωσης της βιομηχανίας → **Σαφήνεια στόχων , Ανάδειξη σημασίας Οργανωμένης Χωροθέτησης**

Αδυναμία συγκρότησης νέων επιχειρηματικών πάρκων χαμηλός βαθμός ελκυστικότητας των υφιστάμενων

Πρόβλεψη νέων κατηγοριών περιοχών βιομηχανικής πολιτικής → **Προδιαγραφή εφαρμογής + Εξέλιξη του θεσμικού Πλαισίου**

Σημαντικές **καθυστερήσεις στην υλοποίηση των προβλέψεων** του σχεδιασμού (ειδικά ως προς οργανωμένους υποδοχείς και οργάνωση των ΑΒΣ σε ΕΠ εξυγίανσης)

Ανάλυση και προσέγγιση τοπικού επιπέδου (νομαρχίες) → **Εξειδικευμένη προσέγγιση σχεδιασμού**

Χαμηλές επιδώσεις στην αναδιοργάνωση και στήριξη της μεταποιητικής βάσης στο τοπικό επίπεδο

Σύνδεση με άλλες πολιτικές και στρατηγικές (πχ αναπτυξιακή, περιβαλλοντική) → **προς ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικών**

Περιορισμένες προβλέψεις στους Αναπτυξιακούς Νόμους για όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων
Ολοκληρωμένη ενσωμάτωση περ/κης διάστασης

Ανάγκη για επαναπροσδιορισμό του υφιστάμενου μοντέλου → ρυθμίσεις συμβατές με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις σύγχρονες ανάγκες της επιχειρηματικότητας και των αναθεωρημένων πολιτικών

Εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο αδειοδότησης για την εγκατάσταση και τη λειτουργία

ΝΕΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΕ ΔΥΟ ΣΤΑΔΙΑ

1ο) Στάδιο Εγκατάστασης:

Γνωστοποίηση Εγκατάστασης

ή
Έγκριση Εγκατάστασης

Δύο βασικά κριτήρια για ένταξη στη γνωστοποίηση εγκατάστασης:

α) Μέγεθος Δραστηριότητας

Επαγγελματικά εργαστήρια, μηχανολογικές εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών χαμηλής όχλησης και αποθήκες χαμηλής όχλησης

β) Τόπος Εγκατάστασης

Δραστηριότητες ανεξαρτήτως μεγέθους που πρόκειται να εγκατασταθούν σε περιοχές που από τα ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ -πλέον ΤΧΣ- καθορίζονται γενικές κατηγορίες χρήσεων γης βιομηχανίας-βιοτεχνίας / εντός Οργανωμένων Υποδοχέων (Πάρκα, ΒΙΠΕ,...)

2ο) Στάδιο Λειτουργίας:

Γνωστοποίηση Λειτουργίας

ή
Έγκριση Λειτουργίας

Δύο βασικά κριτήρια για ένταξη ή μη στο νέο καθεστώς γνωστοποίησης:

α) Επικινδυνότητα

Δραστηριότητες αυξημένης επικινδυνότητας (μονάδες SEVESO, Off-shore safety, αγωγοί φυσικού αερίου) υπάγονται σε καθεστώς έγκρισης

β) Περιβαλλοντική Επιβάρυνση

Δραστηριότητες στην κατηγορία A1 (με4549/19 όχι πλέον A2), σύμφωνα με την περιβαλλοντική κατάσταση.

Αδειοδότηση - Εποπτεία αγοράς: Ο παραδοσιακός τρόπος

- Αδειοδότηση με διοικητικά βαριές, γραφειοκρατικές και χρονοβόρες διαδικασίες.
- Έλεγχος του «καλώς έχει» πριν υλοποιηθεί μια επένδυση / πριν λειτουργήσει μια επιχείρηση.
- Πραγματοποίηση περιορισμένων, ανομοιογενών ανά Περιφέρεια και μη συστηματικών ελέγχων, καθώς «η βαριά αδειοδότηση αρκεί».
- Πρακτικά, όποιος «περάσει τον κάβο της γραφειοκρατίας» και δεν «είναι μεγάλος» μπορεί να λειτουργεί χωρίς ουσιαστικό έλεγχο.

Γραφειοκρατικός έλεγχος στην αρχή, ελάχιστος έλεγχος στη συνέχεια.

Αδειοδότηση - Εποπτεία αγοράς: Ο σύγχρονος τρόπος

- Υιοθέτηση πιο σύγχρονης προσέγγισης.
- Γενικές, αλλά με έμφαση την ουσία, προδιαγραφές για το τι μπορεί κανείς να κάνει ως δραστηριότητα και πού μπορεί να το κάνει.
- Απλή ενημέρωση περί εγκατάστασης και λειτουργίας, τηρώντας τις προδιαγραφές, χωρίς «βαριά αδειοδότηση».
- Οργανωμένος μηχανισμός εποπτείας αγοράς, με μεθοδολογία, ομοιογενή εργαλεία και αξιολόγηση κινδύνων.
- Αρχική εφαρμογή σε επιλεγμένες δραστηριότητες, σταδιακή επέκταση σε όλους τους τομείς.

Προδιαγραφές, ελάχιστος έλεγχος στην αρχή και συστηματικός έλεγχος στη συνέχεια.

Νόμος 4512/2018 – Νέο πλαίσιο εποπτείας οικονομικών δραστηριοτήτων

- Νόμος πλαίσιο που ψηφίστηκε τον Ιανουάριο 2018.
- Σημαντικές καινοτομίες:
  - ✓ Μια αρχή συντονισμού ανά πεδίο εποπτείας.
  - ✓ Αξιολόγηση και κατάταξη κινδύνου οικονομικών δραστηριοτήτων.
  - ✓ Κοινή μεθοδολογία για τη συχνότητα ελέγχων.
  - ✓ Προτυποποιημένα φύλλα ελέγχου.
  - ✓ Υποστήριξη της συμμόρφωσης (έναντι προστίμων).
  - ✓ Πλήρες πληροφοριακό σύστημα.
  - ✓ Δυνατότητα αξιοποίησης πρακτικών εξωτερικής ανάθεσης σε διαπιστευμένα τρίτα μέρη.

Σύγχρονη μεθοδολογία και κεντρικός συντονισμός για αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς.

Προκλήσεις: Ασφάλεια δικαίου στη χωροθέτηση - Ολοκλήρωση της απλοποίησης αδειοδότησης

<ul style="list-style-type: none"> • Νέο σύστημα χωρικού σχεδιασμού	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εφαρμογή των προβλέψεων αξιολόγησης της εφαρμογής των σχεδίων (αδυναμία διοικητικού μηχανισμού να παρακολουθεί, να ελέγχει και να επεμβαίνει με συστηματικό τρόπο) • Απουσία μηχανισμού γρήγορης επίλυσης διαφορών μεταξύ των σχεδίων (δεν αντιμετωπίζονται με ουσιαστικό τρόπο οι αντιφατικές προβλέψεις μεταξύ σχεδίων στα διάφορα επίπεδα σχεδιασμού)
<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία πρόδρομου ηλεκτρονικού συστήματος αδειοδότησης www.notifybusiness.gov.gr	<ul style="list-style-type: none"> • Καθυστερήσεις στον εκσυγχρονισμό του συστήματος αδειοδότησης: Ολοκλήρωση ΟΠΣ-ΑΔΕ, διασύνδεση με άλλα συστήματα πχ Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο, Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη, ΓΕΜΗ.
<ul style="list-style-type: none"> • Απλοποιημένο καθεστώς αδειοδότησης: Κατάργηση της άδειας εγκατάστασης / Εισαγωγή της γνωστοποίησης.	<ul style="list-style-type: none"> • Καθυστερήσεις στην επέκταση του καθεστώτος γνωστοποίησης πέρα από τη μεταποίηση (εκκρεμεί η έκδοση του ΠΔ). • Η αδειοδότηση λειτουργίας μετονομάστηκε σε έγκριση λειτουργίας → Διατήρηση του πυρήνα των διαδικασιών και των πιστοποιητικών/ αδυναμία για ενσωμάτωσή τους σε άλλες υφιστάμενες εγκρίσεις

Προκλήσεις: η εφαρμογή του πλαισίου εποπτείας

- Επί της ουσίας ο νόμος δεν εφαρμόζεται...
- Εκκρεμεί ΟΛΗ η δευτερεύουσα νομοθεσία (1 ΠΔ και 8 ΥΑ) και δίνονται και συνεχείς παρατάσεις για την έκδοσή της.
- Το πληροφοριακό σύστημα είναι ακόμα στη φάση ανάδειξης αναδόχου, ενώ το έργο προβλέπει και 34 μήνες για ολοκλήρωση.
- Αξιοποίηση διαπιστευμένων ελεγκτών: με ποιες απαιτήσεις για επάρκεια; πως διασφάλιση αμεροληψίας και αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων;
- Προαπαιτείται εύρυθμη λειτουργία του μηχανισμού Διαπίστευσης / Πιστοποίησης.

Αποτυχία στην εποπτεία της αγοράς συνεπάγεται και αποτυχία στη μεταρρύθμιση της απλοποίησης της αδειοδότησης.

Τι μένει να γίνει

- ❖ Outsourcing διαφόρων διαδικασιών αδειοδότησης, επίβλεψης και ελέγχου που σήμερα διεξάγονται από δημόσιες υπηρεσίες.
- ❖ Καθιέρωση νέων διοικητικών μηχανισμών ελέγχου των χωρικών σχεδίων (πριν από την έγκριση για τον έγκαιρο εντοπισμό τυχόν ασυμβατότητας).
- ❖ Εισαγωγή μηχανισμού άρσης συγκρούσεων/μη εναρμονισμού μεταξύ διαφορετικών χωρικών σχεδίων (μετά τη θεσμοθέτησή τους).
- ❖ Επιτάχυνση του έργου ολοκλήρωσης/σχεδιασμού χρήσεων γης στο σύνολο της επικράτειας.
- ❖ On-going: παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των σχεδίων.

Ευχαριστώ!

mmitsopoulos@sev.org.gr

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα